

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ใบความรู้ที่ 3	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
วิชา ศ 41101	เรื่อง การขับร้องเพลงไทย	ประกอบการสอนชั่วโมงที่ 6

การขับร้องเพลงไทย

การขับร้อง คือ การร้องเพลงที่ประกอบไปด้วยคำร้องหรือเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ การร้องเพลงสามารถร้องเดี่ยวโดยไม่มีดนตรีประกอบและมีดนตรีประกอบก็ได้

“ขับร้อง” เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “คีตศิลป์”

ขับร้องเพลงไทยต่างไปจากการขับร้องเพลงไทยสากล กล่าวคือ การขับร้องเพลงไทยต้องมีการเอื้อนการทำนองเพลงคลุกเคล้าไปกับคำร้องโดยตลอด ผู้ร้องจะต้องรู้หลักการใส่อารมณ์และความรู้สึกลงไปในทำนองร้อง รู้จักตกแต่งลีลาการร้องให้สละสลวย ฉะนั้นการร้องเพลงไทยให้มีความไพเราะน่าฟัง จึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้ฟังจากนักกริ้วเพลงไทยที่มีฝีมือ และเทคนิคที่ได้ผ่านการฝึกร้องเพลงอย่างถูกวิธี

การเอื้อน คือ การทำทำนองโดยเสียงเปล่า ปราศจากคำร้อง ทำให้ทำนองเลื่อนไหลติดต่อกันไปโดยไม่ขาดเสียง การเอื้อนมักใช้เสียง “เออ” “เอย”

ข้อแนะนำในการขับร้องเพลงไทย

ผู้เชี่ยวชาญในด้านการร้องเพลงไทย ได้ให้ข้อแนะนำสำหรับการร้องเพลงไทยดังนี้

1. ร้องและเอื้อนให้ถูกต้องตามคำร้องและทำนอง
2. เสียงร้องต้องเข้ากับเสียงและจังหวะของเครื่องดนตรีได้
3. คำร้องที่ร้องออกไปต้องชัดเจนตามบทประพันธ์ที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ขึ้น
4. รักษาจังหวะในการร้องให้สม่ำเสมอ ร้องให้ลงจังหวะเครื่องกำกับจังหวะ
5. แบ่งระยะช่องไฟของการหายใจให้เหมาะสมกับบทเพลงนั้นๆ

การขับร้องอิสระ หมายถึงการร้องคนเดียว โดยไม่มีเครื่องดนตรีประกอบ ไม่มี ผู้ร่วมร้องด้วยการร้องอิสระนี้ผู้ร้องสามารถร้องได้ตามสบาย ตามระดับเสียงที่ตนเองถนัด

การร้องหมู่ หมายถึงการร้องตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ร้องจะต้องร้องให้ได้จังหวะที่มีความเร็วเท่ากัน ความดังของเสียงมีความกลมกลืนกัน ไม่ดังเกินกัน การออกเสียงต้องปรับระดับเสียงให้อยู่ใน คีย์เดียวกัน ไม่ให้มีเสียงเพี้ยน

(ที่มา : เฉลิม นาศีรักษ์, ปัญญา ,บันเทิง ชลช่วยชีพ, นลินี ณ นครรุ่งเรือง ศิลปะกับชีวิต1-2
อักษรเจริญทัศน์ หน้า 80 - 82)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	บทฝึกที่ 2	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
วิชา ศ 41101	เรื่อง การขับร้องเพลงไทย	ประกอบการสอนชั่วโมงที่ 6

เพลงล่องแม่ปิง
สุนทรี เวชานนท์ ผู้ขับร้อง
ไม่ปรากฏนาม ผู้แต่ง

ข้อมูลจาก <http://art-culture.chiangmai.ac.th/academic/natha/2548/10/25/>

สนั่น ธรรมธิ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดอก บัวตอง นั้นบาน อยู่ บน ยอด ดอย ดอก เอื้องสามปอย บ่เคยเบ่งบาน บน ลาน
พื้น ดิน ไม้ ใหญ่ไพร สูง นกยูง มา อยู่ กิน เสียงซึ่งสะลือ จ้อย ซอ เสียง พิณ คู่ กับ แคน ดิน ของ
เวียง เจียง ใหม่ สาวเจ้าควร ภูมิใจ บ่ลืมน้ำเฮา ลูกแม่ระมิงค์

* คนงาม ๆ ต้องงามคู่ความ เด่น ดี ต้องฮักศักดิ์ศรีของกุลสตรี แม่ย่าแม่หญิง เขือกเย็น
สดใส เหมือน น้ำแม่ปิง มั่นคงจริงใจ ฮัก ใคร ฮัก จริง สาวเอยสาวเวียงพิงค์ สาวเรือฟ้าเกษ
ชมชาน อีกแม่สาว บัว บาน นั้นคือนิทาน สอน ใจ (คนตรีบรรเลง) ซ้ำ *

เกณฑ์ระดับคุณภาพ (Rubrics) : การทดสอบปฏิบัติตามบทฝึกเพลงล่องแมงป่อง (กลุ่ม)

เรื่อง ขับริ่องไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ปฏิบัติการขับริ่องเพลงไทยได้ถูกต้องอย่างน้อย 1 เพลง

ประเด็น การ ประเมิน	ระดับคุณภาพ				คะแนน
	4	3	2	1	
จังหวะ	ผิด 1 ครั้ง	ผิด 2 ครั้ง	ผิด 3 ครั้ง	ผิดมากกว่า 3 ครั้ง	
คำร้อง ถูกต้อง	ผิด 1 ครั้ง	ผิด 2 ครั้ง	ผิด 3 ครั้ง	ผิดมากกว่า 3 ครั้ง	
ความพร้อม เพรียง	บรรเลงพร้อมกัน ไม่มีสคุด	บรรเลงพร้อมกัน มีสคุด 1 ครั้ง	บรรเลงพร้อมกัน มีสคุด 2 ครั้ง	บรรเลงพร้อมกัน มีสคุด 3 ครั้ง	
ความพร้อม ความ มั่นใจ/ ตรง ต่อเวลา	ตรงต่อเวลา เริ่มต้น สอบปฏิบัติทันที หลังให้สัญญาณ เชิญไม่เกิน 1 นาที	ขึ้นเวทีช้าเกิน 1 นาที แต่ไม่เกิน 2 นาที หลังให้สัญญาณเชิญ	ขึ้นเวทีช้าเกิน 2 นาทีแต่ไม่เกิน 3 นาที หลังให้ สัญญาณเชิญ	ขึ้นเวทีช้าเกิน 3 นาที หลังให้ สัญญาณเชิญ	
รวม คะแนน =					

หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก	= 4	คะแนน
ดี	= 3	คะแนน
พอใช้	= 2	คะแนน
ควรปรับปรุง	= 1	คะแนน

ระดับคุณภาพ

ดีมาก	= 13 – 16	คะแนน
ดี	= 9 – 12	คะแนน
พอใช้	= 5 – 8	คะแนน
ควรปรับปรุง	= 1 – 4	คะแนน

ช่วงคะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

